

Projekt

z dnia 17 listopada 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W POŁAŃCU**

z dnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji programu zdrowotnego pn. Program szczepień profilaktycznych osób po 50 roku życia oraz osób szczególnie zagrożonych przeciwko grypie na 2023 rok

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 7 ust. 1 pkt. 5 oraz art.18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.²⁾) Rada Miejska w Połańcu uchwała, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się do realizacji program zdrowotny pn. Program szczepień profilaktycznych osób po 50 roku życia oraz osób szczególnie zagrożonych przeciwko grypie na 2023 rok, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Połaniec.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1292, poz.1559, poz. 1773, poz.1834, poz.1981, poz. 2105, poz. 2120, poz. 2232, poz. 2270, z 2022r. poz.64, poz. 91, poz. 583, poz. 526, poz. 807, poz. 655, poz. 974, poz. 1002, poz. 1079, poz. 1352, poz. 1265, poz. 1700, poz. 2180, poz. 1265, poz. 1855, poz. 2140

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1005, poz. 1079, poz. 1561

Program szczepień profilaktycznych osób po 50 roku życia oraz osób szczególnie zagrożonych przeciwko grypie

Czas realizacji: 2023 rok

Wstęp

Jednym z najważniejszych zadań gminy, które wynikają z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.) jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, w tym również z zakresu ochrony zdrowia.

Do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności opracowanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców - art. 7 ust. 1 pkt. 1 i art. 48 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.).

Gmina Połaniec od wielu lat realizuje zadania służące ochronie zdrowia. Działania podejmowane przez gminę obecnie mają na celu przeciwdziałanie zachorowalności na grypę osób z podwyższonego ryzyka tj. osób po 50 roku życia oraz osób szczególnie zagrożonych.

1. OPIS PROBLEMU ZDROWOTNEGO

a) Problem zdrowotny

Grypa jest ostrą wirusową chorobą zakaźną. Występuje zwykle epidemicznie najczęściej w naszym klimacie w sezonie jesienno – zimowym i wczesną wiosną. Epidemie występują zwykle cyklicznie co 2-3 lata. Jej objawy są często uważane za zwykłe przeziębienie i odwrotnie. Tymczasem choroba ta może być bardzo niebezpieczna. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia co roku na świecie umiera z tego powodu kilkadziesiąt tysięcy ludzi. Wirus przenoszony jest z człowieka chorego na zdrowego drogą kropelkową. Zakażeniu sprzyja przebywanie w dużych skupiskach osób. Po około dwóch dobach wylęgania pojawiają się objawy choroby. Przede wszystkim jest to gorączka, dreszcze, bóle głowy, mięśni, stawów, objawy podrażnienia błon śluzowych, uczucie osłabienia. Objawy mają różne nasilenie i czas trwania w zależności od odporności chorego, jego wieku, stanu ogólnego, współistniejących chorób oraz oczywiście zależą od wirusa i jego zjadliwości. Uszkodzenie nabłonka dróg oddechowych sprzyja zakażeniom przez bakterie chorobotwórcze, a sam wirus może uszkodzić także różne narządy wewnętrzne. Rozpoznanie

grypy stawiane jest na podstawie stopnia ciężkości wymienionych powyżej objawów, które przy przeziębieniu mają znacznie mniejsze nasilenie lub nie występują wcale.

Ze względu na swą zjadliwość i szerzący się rozmiar zagrożenia w postaci mnogich powikłań, postanowiono podjąć Program szczepień przeciwko grypie, skierowany do grupy społecznej najbardziej narażonej na tę chorobę, czyli osób po 50 roku życia oraz osób szczególnie zagrożonych. Gminę Połaniec zamieszkuje ok. 4351 osób we wskazanym przedziale wiekowym. Niniejszy program jest kontynuacją programu zdrowotnego z lat poprzednich.

b) Epidemiologia zakażeń wirusem grypy na świecie i w Polsce

Wirus grypy- epidemiczne zachorowania u ludzi wywołują typy A i B. Typ A dzieli się na podtypy na podstawie swoistości antygenowej 2 białek powierzchniowych - hemaglutyniny (H) i neuraminidazy (N); grypę sezonową najczęściej wywołują wirusy podtypów H1N1 i H3N2 (w niektórych sezonach H1N2), w mniejszym stopniu wirus grypy B. Wirusa grypy A charakteryzuje duża zmienność antygenowa (ryzyko zachorowania każdego roku, konieczność corocznej zmiany składu szczepionek). W ostatnich latach, głównie w Azji i Afryce Północnej, zarejestrowano u ludzi sporadyczne zachorowania wywołane przez wirusa grypy ptaków (podtyp H5N1; potencjalny typ pandemiczny), obarczone dużą śmiertelnością. Notuje się również sporadyczne przypadki zachorowań u ludzi spowodowanych innymi szczepami grypy ptasiej. Pomiędzy czerwcem 2009 a sierpniem 2010 roku trwała pandemia wywoływana nowym wariantem wirusa grypy A/H1N1v, który dominował w sezonie 2009/2010. Wirus namnaża się w komórkach nabłonkowych górnego i dolnego odcinka dróg oddechowych, nie powoduje wiremii, a objawy ogólne są wynikiem działania cytokin uwalnianych w reakcji zapalnej. Zakażenie przenoszone jest drogą kropelkową i przez kontakt bezpośredni (np. ręce), możliwe jest także zakażenie przez kontakt ze skażonymi przedmiotami. Okres wylęgania to 1-7 dni (śr. 2 dni); okres zakaźności - u dorosłych 1 dzień przed i 3-5 dni po wystąpieniu objawów (czasem nawet do 10 dni), u małych dzieci kilka dni przed i ≥ 10 dni po wystąpieniu objawów (zakaźność koreluje z wysokością gorączki, utrzymuje się do 24 godzin od momentu ustąpienia gorączki). Chorzy z ciężkim upośledzeniem odporności mogą wydalać wirusa grypy przez kilka tygodni lub miesięcy. Chorobowość i umieralność związane z ludzką grypą sezonową, szczególnie wśród osób w wieku podeszłym i osób z chorobami przewlekłymi, stanowi duże obciążenie dla społeczeństwa. Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że rocznie może ona dotknąć 5-10% dorosłych i 20-30% dzieci. Śmiertelność grypy sezonowej wynosi 0,1-0,5% (tzn. umiera 1 do 5 na 1000 osób, które zachorowały), przy czym 90% zgonów występuje u osób po 60 roku życia. Coroczne szczepienie osób starszych i innych grup obciążonych zwiększonym ryzykiem ciężkiego przebiegu choroby jest najskuteczniejszym środkiem zmniejszania chorobowości i umieralności związanej z grypą sezonową. Niemal wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej (UE) zalecają szczepienie przeciwko grypie osób starszych (zwykle w wieku ≥ 65 lat) oraz chorych na choroby przewlekłe.

Ogólnoświatowe zalecenia dotyczące szczepienia przeciwko grypie mówią, zgodnie z wytycznymi organizacji ACIP oraz WHO, że zaszczepić powinien się każdy. W Polsce nie ma obowiązkowych szczepień przeciw grypie. Są to szczepienia zalecane, które powinny

objąć następujące grupy osób, zgodnie z rekomendacjami Rady Sanitarno-Epidemiologicznej, będącej organem doradczym Głównego Inspektora Sanitarnego:

- po transplantacji narządów,
- przewlekle chore dzieci i dorośli,
- osoby w stanach obniżonej odporności,
- chorzy na nowotwory układu krwiotwórczego,
- dzieciom z wadami wrodzonymi serca zwłaszcza sinicznymi, z niewydolnością serca, z nadciśnieniem płucnym,
- kobiety w ciąży lub planujące ciążę,
- zdrowe dzieci w wieku od ukończenia 6 miesiąca życia do ukończenia 18 roku życia,
- osoby w wieku powyżej 55 lat,
- osoby mające bliski kontakt zawodowy lub rodzinny z dziećmi oraz z osobami w wieku podeszłym lub przewlekle chorymi,
- pracownicy ochrony zdrowia, szkół, handlu, transportu, funkcjonariusze publiczni, pensjonariuszem domów spokojnej starości, domów pomocy społecznej oraz innych placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku).

Według wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia oraz obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych w Polsce, szczepienie przeciwko grypie u osób z grup ryzyka jest zalecane do wykonania w każdym momencie sezonu epidemicznego. Szczepienia ochronne są najskuteczniejszą metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, w tym m.in. grypie. Ponadto, zdaniem kardiologów, szczepienia przeciwko grypie zmniejszają ryzyko zawału serca, zgonu i hospitalizacji z powodów kardiologicznych, ponieważ chronią zarówno przed grypą, jak i przed uwolnieniem mediatorów zapalnych sprzyjających zawałom oraz nasilających niewydolność serca. Niekiedy odporność przeciwko jednemu rodzajowi wirusa (który może zostać podany w szczepionce) warunkuje częściową odporność na inny, podobny rodzaj (tzw. odporność krzyżowa). W takim przypadku zachorowanie na grypę wywołaną innym podtypem/wariantem wirusa, niż został podany w szczepionce, może mieć łagodniejszy przebieg. (źródło: <https://rcb.gov.pl/grypa-w-sezonie-epidemicznym-2018-2019-w-polsce-i-europie/>).

c) Populacja podlegająca jednostce samorządu i populacja kwalifikująca się do włączenia do programu

Gmina Połaniec jest gminą wiejsko-miejską położoną w powiecie staszowskim w województwie świętokrzyskim. Na dzień 04.11.2022 roku Gmina liczyła 11 349 mieszkańców. W 2023 roku planowane jest szczepienie szczepionką vaxigrip 400 osób po 50 roku życia oraz osób z grupy podwyższonego ryzyka rocznie, zamieszkałych na terenie Gminy Połaniec.

d) Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu

1. W Polsce brak jest masowych refundowanych szczepień przeciwko wirusowi grypy w powszechnym kalendarzu szczepień ochronnych.

2. W Polsce Minister Zdrowia wydał rozporządzenie, w którym określił aktualne priorytety zdrowotne. Należą do nich między innymi:

- zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom, w szczególności poprzez szczepienia ochronne.

2. CELE PROGRAMU

a) Cel główny

Poprawa stanu zdrowia osób powyżej 50 roku życia oraz osób z grupy podwyższonego ryzyka z terenu gminy Połaniec poprzez obniżenie liczby zachorowań mieszkańców na wirus grypy dzięki przeprowadzeniu skutecznych szczepień.

b) Cele szczegółowe

• przebadanie i zaszczepienie jednorazową dawką, w terminie do 31 grudnia 2023 roku jak największej liczby osób po 50 roku życia oraz z grupy podwyższonego ryzyka, zamieszkujących na terenie Gminy Połaniec

- uzyskanie możliwie najwyższej frekwencji,
- zmniejszenie liczby powikłań po grypowych
- zmniejszenie kosztów związanych z leczeniem w/w schorzeń.

c) Oczekiwane efekty

- spadek częstości występowania epidemii grypy i powikłań pogrypowych

d) Mierniki efektywności

- liczba osób zgłoszonych do programu,
- liczba osób zaszczepionych w programie.

3. ADRESACI PROGRAMU

a) Oszacowanie populacji, której włączenie do programu jest możliwe

Do programu zostaną zaproszone osoby po 50 roku życia oraz osoby z grupy podwyższonego ryzyka zamieszkałe na terenie gminy Połaniec nie mające przeciwwskazań do szczepienia. Szacuje się, że szczepieniami objętych będzie około 400 osób na podstawie liczby osób chętnych do szczepień w latach poprzednich.

b) Tryb zapraszania do programu

1. Informacje od lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej i pielęgniarek środowiskowych.

2. Informacje na tablicach ogłoszeń realizatora zadania.

3. Informacja o programie na stronie internetowej gminy i tablicach ogłoszeń.

4. ORGANIZACJA PROGRAMU

a) Części składowe programu, etapy i działania organizacyjne

1. Opracowanie programu.

2. Wybór jednostek realizujących program nastąpi w drodze konkursu ofert. Program realizowany będzie przez podmiot medyczny, który złoży najkorzystniejszą ofertę na podstawie propozycji cenowej.

3. Realizacja programu:

1) dotarcie z informacją o programie do osób objętych w/w działaniem

2) rekrutacja osób do programu:

- Lekarz sprawujący opiekę lekarską w danej przychodni będzie decydował o rejestracji osób objętych programem profilaktycznym do szczepienia

- Beneficjenci programu zostaną poinformowani o zakwalifikowaniu do określonego rodzaju szczepień. Dopiero po uzyskaniu takiej informacji będą mogli samodzielnie zarejestrować się w danej placówce w celu realizacji świadczenia

3) realizacja programu,

- badanie osób,

- szczepienia wg przyjętego schematu, zgodnego ze wskazaniami producenta szczepionki

- szczepienia prowadzone będą pod nadzorem lekarzy

b) Planowane interwencje

W Polsce dostępne są jedynie inaktywowane szczepionki przeciwko grypie tj.:

- szczepionki zawierające rozszczepione wiriony wirusa grypy (typu „split”),
- szczepionki podjednostkowe (typu „subunit”), zawierające jedynie powierzchniowe białka wirusa grypy
- szczepionka wirosomalna.

Dostępność szczepionek na rynku farmaceutycznym zależy od sezonu epidemicznego. Jednak skład wszystkich z tych szczepionek jest taki sam. Zawierają one antygeny tych samych szczepów wirusa grypy, wybranych i dostarczonych producentom szczepionek przez WHO.

c) Kryteria i sposób kwalifikacji uczestników

Do Programu kwalifikowane będą osoby, które spełniają warunki:

- zamieszkałe na terenie gminy Połaniec
- brak przeciwwskazań lekarskich do zaszczepienia

d) Zasady udzielania świadczeń w ramach programu

Świadczenie w postaci wykonania szczepienia przeciwko wirusowi grypy otrzyma każda osoba, która została zakwalifikowana do programu.

e) Sposób powiązania działań programu ze świadczeniami zdrowotnymi finansowanymi ze środków publicznych

Szczepienia przeciw wirusowi grypy nie są refundowane przez NFZ.

f) Sposób zakończenia udziału w programie i możliwości kontynuacji otrzymywania świadczeń zdrowotnych, jeżeli istnieją wskazania

Pełne uczestnictwo w programie polega na zrealizowaniu schematu szczepień szczepionką przeciwko wirusowi grypy. Zakończenie udziału w programie jest możliwe na każdym etapie programu.

g) Bezpieczeństwo planowanych interwencji

Program szczepień będzie realizowany przez jednostki medyczne, które zostaną wybrane do realizacji programu w drodze konkursu ofert. W programie będą użyte szczepionki przeciwko wirusowi grypy, zarejestrowane i dopuszczone do obrotu w Polsce, wybrane na podstawie opinii lekarza specjalisty.

h) Kompetencje/warunki niezbędne do realizacji programu

Szczepienia będą realizowane w placówkach opieki zdrowotnej, spełniających warunki wykonywania szczepień ochronnych, w tym:

- szczepienia będą przeprowadzone przez wyspecjalizowane pielęgniarki pod nadzorem lekarskim.
- posiadających punkt szczepień oraz lodówkę do przechowywania szczepionek.

5. KOSZTY REALIZACJI

a) Koszty jednostkowe

Planuje się, że koszt szczepienia jednej osoby, tj. koszt zakupu szczepionki wraz z kosztem podania szczepienia nie przekroczy kwoty 85 zł.

b) Planowane koszty całkowite

Środki na realizację Programu zostaną zabezpieczone w budżecie Gminy Połaniec na rok 2023 w kwocie 34 000 zł w Dziale 851, Rozdziale 85121 w grupie wydatków związanych z realizacją ich statutowych zadań.

d) Źródła finansowania, partnerstwo

Szczepienia przeciwko wirusowi grypy w ramach proponowanego programu sfinansowane zostaną w całości z budżetu gminy Połaniec.

d) Argumenty przemawiające za tym, że wykorzystanie dostępnych zasobów jest optymalne

Szczepieniu powinny się poddać zwłaszcza osoby z grup wysokiego ryzyka wystąpienia powikłań pogrypowych i osoby, które mogą stanowić źródło zakażenia dla osób z grupy wysokiego ryzyka oraz ci, którzy ze względu na charakter wykonywanej pracy są szczególnie narażeni na zakażenie wirusem grypy, w tym osoby powyżej 50 roku życia, ponieważ w tej grupie znacznie zwiększa się liczba osób należących do grup wysokiego ryzyka.

6. MONITOROWANIE I EWALUACJA

a) Ocena zgłaszalności do programu

Informacja o ilości uczestników będzie znana po zakończeniu programu na podstawie list uczestnictwa. Zgłaszalność do programu zweryfikowana będzie na podstawie listy osób, które zakończyły szczepienia. Ponadto informacje udzielane przez lekarzy oraz pielęgniarki środowiskowe mogą wpłynąć pozytywnie na frekwencję.

b) Ocena jakości świadczeń w programie

Wszyscy uczestnicy programu zostaną poinformowani o możliwości zgłaszania uwag pisemnych do organizatorów badania w zakresie jakości uzyskanych świadczeń.

c) Ocena efektywności programu

Ocena efektywności programu zostanie przeprowadzona na danych będących w dyspozycji realizatora programu zdrowotnego dotyczących liczby hospitalizacji z powodu chorób wywołanych wirusem grypy.

7. OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany będzie w okresie od podpisania umowy do 31.12.2023r.

UZASADNIENIE

do uchwały Nr / /2022 Rady Miejskiej w Połańcu z dnia listopada 2022 roku

w sprawie przyjęcia do realizacji programu zdrowotnego pn. Program szczepień profilaktycznych osób po 50 roku życia oraz osób szczególnie zagrożonych przeciwko grypie na 2023 rok

Zgodnie z art. 7 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należy zaspakajanie zbiorowych potrzeb ludności w zakresie ochrony zdrowia. W myśl art. 7 ust. 1i art. 48 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych gmina w ramach zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej opracowuje, realizuje oraz ocenia efekty programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców. Gmina Połaniec od wielu lat realizuje zadania w zakresie ochrony zdrowia. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców chcielibyśmy po raz kolejny powtórzyć program szczepień przeciwko grypie skierowany do osób po 50 roku życia oraz do osób szczególnie zagrożonych.

W myśl art. 48a ust. 5 pkt 1 lit. a) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych niniejszy program jest kontynuacją w niezmienionej formie programu polityki zdrowotnej realizowanego w poprzednim okresie, dla którego Prezes Agencji wydał pozytywną opinię i nie podlega ponownemu opiniowaniu Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w Warszawie. Na realizację programu w budżecie na 2023 rok przeznaczono kwotę 34 000 zł.